

Oponentský posudek na diplomovou práci Terezy Neumanové na téma

Postavení regionů v EU

Ve své diplomové práci autorka analyzovala velmi zajímavé otázky související s postavením regionů v rámci Evropské unie, přičemž chtěla poukázat zejména na zapojování regionů do legislativního procesu. Tato problematika je nepochybně legitimním tématem pro diplomovou práci.

Formální aspekty:

Práce obsahuje 58 stran čistého textu. Autorka připojila kromě obsahu také seznam literatury, podle kterého čerpala své poznatky z odborné literatury v češtině a angličtině a také z internetových zdrojů. Autorka však evidentně nedisponuje dostatečnou orientací v pravidlech citování ze sekundární literatury. Z tohoto hlediska studie nespĺňuje požadavky kladené na tento druh práce.

Obsah:

Kromě úvodu a závěru autorka členila svoji práci na 9 kapitol. Je třeba poznamenat, že struktura práce není logicky vyvážená. Zejména chybí návaznost mezi teoretizující částí (kapitola 3) a praktickými aspekty fungování regionální politiky EU. Kritizovat je třeba také obsah části o teoriích evropské integrace a postavení regionů. Zůstává např. nejasné, jak autorka chápe pojem intergovernmentalismus (str. 10). Jedná se o teorii mezinárodních vztahů, o určitou politickou ideologii či o konkrétní praxi? Autorka totiž tvrdí, že „evropský intergovernmentalismus usiluje o minimalizaci vnějších zásahů do oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky“. Takové úsilí jistě není úkolem teoretické koncepce.

Nesystematické je řešení definice pojmu „region“ pro účely studie. Kapitola 3.7 je věnována „vymezení pojmu regionu v evropském pojetí“ a kapitola 4 „definici regionu v evropském měřítku“. Autorka se ani nesnaží rozlišovat mezi přístupem ze strany Rady Evropy a EU.

Ve stručné páté kapitole autorka pojednala o vývoji regionální politiky ES. Bez odkazů na odbornou literaturu uvádí hlavní principy této politiky (koncentrace, programování, adicionality, partnerství). Zřejmá není souvislost mezi touto politikou a tzv. plánem D (str. 18).

Klíčová osmá a devátá část studie je věnována činnosti Výboru regionů EU. Na str. 28 autorka narazila na problematiku subsidiarity, přičemž odkazuje na preambuli SES! Na str. 41

autorka pojednává o aplikaci principů subsidiarity a proporcionality, tentokrát s odkazem na čl. 5 SES. Skutečný význam subsidiarity z hlediska práva ES však autorka nijak nevysvětluje. Jde vztah mezi ES a regiony? Co znamená výrok autorky na str. 42: „proto by měla mít přednost směrnice před nařízením“? Na str. 42 autorka též konstatuje, že v případě porušení principu subsidiarity má pravomoc zrušit právní akt pouze Evropský soudní dvůr. Jaká je pozice konkrétního regionu či Výboru regionů v tomto řízení?

Celkové hodnocení

Práce předložená Terezou Neumanovou ani z formálního, ani z obsahového hlediska nespĺňuje některé klíčové požadavky kladené na tento druh vědecké studie.

V rámci ústní obhajoby by diplomantka měla reagovat na kritiku obsaženou v posudku. Dále by měla vysvětlit význam principu proporcionality z hlediska regionů v EU. Proč si autorka myslí, že princip proporcionality je klíčovou zásadou umožňující silnější vliv regionálních samospráv na rozhodovací procesy?

V Praze, dne 19. května 2008

Doc. Dr. iur. Harald Christian Scheu, Ph.D.